

DZIEŃ BYDGOSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **10 str.** Redaktor przyjmuje odzienne od godz. 10-12 w poł. Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza Konto czekowe P. K. O. Nr. 205 102 Cena numeru w Bydgoszczy i na prowincji **gr. 20**

Rok III. Bydgoszcz, środa 27 lipca 1932 Nr. 170

Trybunał Stanu Rzeszy usankcjonował zamach w Prusiech

Berlin, 26. 7. (PAT). Trybunał stanu w Lipsku zebrał się wczoraj o godz. 9-tej rano celem rozważenia wniosku rządu pruskiego, popartego przez podobne wnioski partii centrowej i partii socjaldemokratycznej o wydanie zarządzenia tymczasowego, wstrzymującego wykonanie dekretu prezydenta Rzeszy w sprawie powołania komisarzy w Prusach. Po naradzie, która trwała do godz. 13 trybunał stanowił wnioski te odrzucił.

Lipsk, 26. 7. (PAT). W uzasadnieniu orzeczenia Trybunału Stanu prezydent Bumke podkreślił z naciskiem, że przedstawiony przez przedstawicieli Prus stan faktyczny nie dawał trybunałowi dostatecznych powodów do wydania tymczasowych zarządzeń, tembardziej, że ministrowie Prus w chwili krytycznej pozbawieni już byli swych stanowisk państwowych. Poza tem zdaje się nie ulegać wątpliwości, że przychylenie się do wniosków, przedstawionych przez przedstawicieli Prus, kolidowałoby z wydanym przez prezydenta Rzeszy rozporządzeniem dla państwa pruskiego o zaprowadzeniu stanu wyjątkowego i spowodowałoby poważne komplikacje polityczne. Wobec wniosków stronnictwa centrowego i socjal-demokratycznego, popierających wniosek rządu pruskiego, trybunał nie zajął żadnego stanowiska. Przedstawiciel rządu Rzeszy w czasie ogłoszenia orzeczenia nie był obecny.

Niespodziewana ta decyzja trybunału stanu wywołała w całym mieście olbrzymie poruszenie. Przed trybunałem Rzeszy i redakcjami pism miejscowych gromadzą się tłumy publiczności, które żywo komentują wyrok trybunału.

Reichstag protestuje

Berlin, 26. 7. (PAT). Obradująca przy udziale kanclerza Papena i ministrów Gayla i Schleichera komisja kontrolna Reichstagu przyjęła wczoraj trzy wnioski, zwracające się przeciwko ostatnim zarządzeniom rządu Rzeszy na obszarze Prus, wszystkimi głosami przy wstrzymujących się od głosu przedstawicielach centrum.

Dziś zniesienie stanu wyjątkowego w Berlinie

Berlin, 26. 7. (PAT). Według informacji biura Conti stan wyjątkowy w Berlinie i prowincji brandenburskiej uchylony zostanie w ciągu dnia dzisiejszego t. j. wtorku. Wniosek w tej sprawie gabinet Rzeszy przedłożył już prezydentowi Hindenburgowi.

Krwawe wieści z frontu niemieckiego

Berlin, 26. 7. (PAT). W ciągu dzisiejszego przedpołudnia doniesiono o szeregu

2.350.000 nowych podkładów kolejowych

Ministerstwo komunikacji postanowiło w wyniku porozumienia z okręgowymi dyrekcjami kolei państwowych, wymienić w roku bieżącym na nowe 2.350.000 podkładów kolejowych.

Podkłady te wymienione zostaną do jesieni. Ponieważ szerokość podkładu wynosi przeciętnie 25 cm., nowe podkłady, ułożone obok siebie, utworzyłyby drogę drewniana długości 600 km.

dalszych krwawych zająć, jakie miały miejsce ubiegłej niedzieli. W Leiferder doszło do bójki pomiędzy narodowymi socjalistami i członkami żelaznego frontu. Kilkanaście osób odniosło rany. Czterech uczestników walki musiano odwieźć do szpitala. W Brunświku aresztowano 80 członków niezameldowanego zgromadzenia. O zebraniu tem zawiadomiono policję, zasnając, iż uczestnicy tego zebrania zamierzają urządzić napad na powracających z zebrania przedwyborczego hitlerowców.

Berlin, 26. 7. (PAT). Przebieg niedzieli wczorajszej był naogół w Berlinie spokojny. We wszystkich dzielnicach miasta odbywały się w lokalach zamkniętych zebrania agitacyjne. Do starć większych nie dochodziło. Tu i ówdzie policja interwenjowała, aresztując kolporterów oraz likwidując drobne utarczki między oddziałami

szturmowymi i członkami żelaznego frontu.

Berlin, 26. 7. (PAT). W Duisburgu i okolicy policja dokonała wielkiej obławy w poszukiwaniu broni. Dokonano dwięścilkadziesiąt aresztowań. W Trewirze, Madelsloch i w Hanowerze doszło do starć pomiędzy Hitlerowcami i Reichsbannowcami, w czasie których kilkanaście osób odniosło rany.

Komuniści niemieccy prą do strajku generalnego

Lipsk, 26. 7. (PAT). W związku z zamierzonym rozwiązaniem niemieckiej partii komunistycznej komuniści sascy rozwinięli w całej Saksonii gorączkową kampanię antyrządową. Naprężenie wśród mas robotniczych jest ogromne. Istnieje groźba strajku generalnego.

Polsko-sowiecki pakt nieagresji podpisany!

Moskwa, 26. 7. (PAT). Wczoraj o godz. 3-ej popołudniu w komisarjacie spraw zagranicznych w Moskwie podpisany został polsko-sowiecki pakt nieagresji. Ze strony ZSSR.

pakt podpisał zastępca komisarza ludowego do spraw zagranicznych Krestinskij, ze strony Polski min. pełno mocny Patek.

Ekskajzer przygotowuje się do ucieczki z Holandji

(o) Warszawa, 26. 7. (tel. wł.) Z Rotterdamu donoszą, że wczorajsze wydanie pewnej gazety roterdamskiej zamieszcza ciekawe informacje o planowanej ucieczce h. cesarza niemieckiego Wilhelma z Holandji. W porcie Hoek van Holland stoi jacht motorowy „Vedette” z silnikiem Diesla, należący rzekomo do pewnego obywatela holenderskiego. Na jachcie tym zamierzał ekskajzer uciec z Doorn i popłynąć do ujścia Łaby. Gazeta zapytuje się czy rząd holenderski wie o tem i co zamierza uczynić, aby przeszkodzić ucieczce.

Wzorem Polski

Niemcy zgłaszają przystąpienie do układu konsultatywnego

Berlin, 26. 7. Wiadomość o zgłoszeniu przez Niemcy gotowości przystąpienia do paktu konsultatywnego francusko-angielskiego uważana jest przez całą prasę jako fakt niezwyklej doniosłości. Z miarodajnych kół niemieckich biuro Conti wyjaśnia, że przed wyrażeniem zgody swojej na przystąpienie do paktu rząd niemiecki otrzymał w drodze dyplomatycznej zapewnienie, że pakt nie dotyczy długów międzyaljanckich i że nie zmierza do utworzenia frontu

państw europejskich przeciwko Ameryce. Kola miarodajne niemieckie podkreślają z naciskiem, że Niemcy zgłaszając swój akces do paktu żadną miarą nie przyjmują na siebie żadnych zobowiązań politycznych.

Paryż, 26. 7. (PAT). Minister pełnomocny Rumunii zawiadomił oficjalnie francuskie ministerstwo spraw zagranicznych, że Rumunia przystępuje do francusko-angielskiego układu zaufania.

Komuniści zagraniczni wicherzą

Sytuacja strajkowa w Belgji bez zmian

Bruksela, 26. 7. (PAT). Sytuacja strajkowa mimo akcji rządu i partii socjalistycznej nie uległa żadnej zmianie. Umowa, na którą zgodziła się partia socjalistyczna, została zakwestjonowana przez górników, którzy stawiają dodatkowe warunki. Dyrekcje kopalń przeciwstawiają się rozpatrywaniu tych warunków do czasu przystąpienia robotników do pracy na zasadzie umowy zawartej poprzednio. Mimo prawie codziennych aresztowań kilkunastu lub kilkudziesięciu komunistów agitacja ich wzmacnia się. Jest to głównym powodem dla którego górnicy nie chcą przystąpić do pracy. Udział cudzoziemców

w akcji strajkowej został już kilkakrotnie stwierdzony. Policja dokonywując aresztowań natchnęła się na komunistów włoskich i niemieckich. Ponadto aresztowano dziennikarke niemiecką i posła czeskosłowackiego. Należy podkreślić że wśród aresztowanych nie spotyka się zupełnie nazwisk polskich. Sytuacja robotników polskich w okręgach objętych strajkiem jest bardzo ciężka. Robotnicy polscy byli zmuszeni przylączyć się do strajku, lecz stronili od wszelkich manifestacji. Gminy odmawiają robotnikom polskim zapomóg, mimo, iż robotnicy ci zamieszkują w Belgji od kilku lat.

Ambasador amerykański w Londynie ustępuje ze swego stanowiska

Londyn, 26. 7. (PAT). „Daily Herald” donosi, że ambasador amerykański w Londynie Mellon, który 3 dni temu niespodziewanie wyjechał do Ameryki, zamierza zrezygnować ze swojego stanowiska, gdyż uważa on, że jest za stary, ażeby prowadzić przyszłe rokowania Ameryki z Europą na międzynarodowej konferencji w Londynie i pragnie prosić o przekazanie czynności ambasadora w młodsze ręce. Mellon liczy obecnie 79 lat.

Italia obraziła się na Międzynarodową Unię Parlamentarną

Genewa, 26. 7. (PAT). Przewodniczący konferencji międzyparlamentarnej otrzymał pismo przewodniczącego delegacji włoskiej zawiadomieniem, że w związku z incydentem piątkowym Italia wycofuje się z Unii międzyparlamentarnej.

Ostony tajemniczy nad Trójkątem heilsberskim

Królewiec, 26. 7. (PAT). Prasa zamieszcza komunikat dowództwa korpusu w Królewcu, w którym ostrzega się przed wstępowaniem na terytorjum trójkąta heilsberskiego, gdzie obecnie odbywają się prace fortyfikacyjne. Przechodzenie przez niektóre okolice jest wzbronione. Winni karani będą jak za szpiegostwo.

Hitlerowcu w walce z Bogiem

Essen, 26. 7. (PAT). Bójka hitlerowska napadła w Bohum na apolityczne zrzeszenie katolickiej młodzieży, gdy ta zebrała się na jednym z placów publicznych dla wspólnego marszu na wycieczkę. Bójkarze sztandar z wizerunkiem Chrystusa, porwali na kawałki a drzewce połamali. Wypadek ten wywarł wśród ludności katolickiej ogromne wzburzenie.

Hitlerowski pogrom Żydów w Prusach

Królewiec, 26. 7. (PAT). Na Mazowszu pruskiem Hitlerowcy napadli na skład pewnego kupca żydowskiego. Większość kupców żydowskich otrzymała anonimowe ultimatum z żądaniem zamknięcia składów na 14 dni „gdź w przeciwnym razie poleje się krew.”

Emisariusze sowieccy na Łotwie

(o) Ryga, 26. 7. (tel. wł.) Władze łotewskie aresztowały 2 agentów komunistycznych, którzy przed kilku tygodniami przybyli nielegalnie na teren Łotwy, gdzie przebywali celem kontrolowania działalności łotewskiej partii komunistycznej i celem organizowania demonstracji na dzień 1 sierpnia.

Władze aresztowały ponadto 10 komunistów łotewskich.

Zniesienie okręgu szkolnego pomorskiego Szkołnictwem na Pomorzu administrować będzie kurator w Poznaniu

(o) Warszawa, 26. 7. (tel. wł.) Opublikowane zostało rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. w sprawie ustanowienia okręgów szkolnych dla celów administracyjnych w zakresie wychowania. Państwo podzielone zostało na następujące okręgi: brzeski z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Brześciu nad Bugiem, krakowski z siedzibą kuratora w Krakowie, lubelski z siedzibą kuratora w Lublinie, lwowski z siedzibą kuratora w Lwowie, poznański, do którego należy Pomorze z siedzibą kuratora w Poznaniu, warszawski, wileński i łucki. Rozporządzenie ministra wchodzi w życie z dniem 1 września.

Przed „Świętem Morza” Korzysne zmiany w sprawie zniżek kolejowych

Ministerstwo Komunikacji oraz Liga Morska i Kolonjalna otrzymały relację o ogromnym napływie publiczności na „Święto Morza” z całej Polski. Ze względu na bezpieczeństwo, jako też na ograniczone bądź co bądź możliwości techniczne jednoczesnego przewozu wielkich mas publiczności do Gdyni, Ministerstwo Komunikacji wydało telegraficznie wczoraj wszystkim Dyrekcjom Kolejowym nowy okólnik, regulujący ostatecznie sprawę ulg kolejowych na „Święto Morza” w Gdyni.

Pierwotne zarządzenie, mówiące, że z ulg korzystać mogą tylko grupy, złożone co najmniej z 5-u osób, zostało jednocześnie z tem cofnięte. Nowy okólnik Min. Komunikacji pozwala na korzystanie z ulg każdej poszczególnej osobie, która wykaże się zaświadczeniem, otrzymanem bądź z Oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej bądź ze Starostw, które są zawsze łatwo dostępne dla publiczności. Uczestnicy „Święta Morza” będą korzystać z prawa przejazdu do Gdyni za cenę 70% ceny normalnego biletu w jedną stronę, — przyczem bilet powrotny z Gdyni do miejsca zamieszkania jest bezpłatny. Bilet ten w drodze powrotnej nie wymaga ostemplowania w Gdyni. Ulgi obowiązują w dniach 28, 29 i 30 lipca, 1 i 2 sierpnia z Gdyni. Bilety ulgowe nie upoważniają do przerw w podróży. Każdy z jadących otrzymuje oddzielny bilet.

Pozatem również Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało odpowiednią instrukcję Starostw Powiatowym w sprawie wydawania zaświadczeń. Takie same instrukcje wydała Liga Morska i Kolonjalna swoim Oddziałom. Sekretariat Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Toruniu urządza przy ul. Zamkowa Wola, gmach Brygady Kawalerji od godz. 10 do 14-tej.

Ministerstwo Komunikacji czyni wysiłki, by podolać wzmożonemu ruchowi, który spodziewany jest w związku z „Świętem Morza”. W tym celu uruchomione zostaną pociągi dodatkowe, jednakże mimo to Ministerstwo Komunikacji zwraca się z gorącym apelem do publiczności, aby we własnym interesie nie odkładała swego wyjazdu do Gdyni na ostatni termin, gdyż wówczas władze kolejowe nie będą w stanie zagwarantować przewiezienia wszystkich pasażerów. To samo dotyczy powrotu z Gdyni. Tylko jeżeli publiczność będzie współdziałać z władzami kolejowymi, uda się obsłużyć wszystkich na czas bez zakłócenia porządku.

KWATERY I APROWIZACJA POD CZAS „ŚWIĘTA”.

W związku z oczekiwanym dużym napływem wycieczek na „Święto Morza”, organizacje, stowarzyszenia i związki w jaknajlepszym zrozumieniu swoich własnych interesów powinny najdalej do dn. 28 b. m. zgłosić swój udział w Komitecie Organizacyjnym „Święta Morza” (Gdynia, Szkoła Powszechna, ul. 10 Lutego), celem zapewnienia sobie kwatery i wyżywienia, z zaznaczeniem liczby przybywających osób oraz dnia i godziny przyjazdu.

Po tym terminie wycieczki i delegacje nie będą uwzględniane przy rozdziale kwatery i nie zostaną wciągnięte na listę uczestników uroczystości. Za nocle-

gi zbiorowe w barakach i namiotach w sianie pobierana będzie od uczestników wycieczek opłata w wysokości 50 groszy — 1 złoty od osoby.

Wyżywienie dzienne z kuchni masowych wyniesie do 5-ciu złotych od osoby.

Należy podkreślić, iż wycieczki, które przybędą do Gdyni później niż do ósmej rano 31 lipca ze względów technicznych nie będą mogły wziąć udziału w uroczystościach. Z tych więc względów wskazany jest przyjazd do Gdyni w dniu 30 lipca wieczorem.

Chłuba narodu, najmłodsze miasto polskie

gościć będzie pierwszych żołnierzy Rzplitej

Zjazd Legionistów w Gdyni

Jak już donosiliśmy, tegoroczny zjazd Legionistów odbędzie się w Gdyni. Urządzenie zjazdu w 10-tą rocznicę istnienia Związku Legionistów Polskich nad morzem polskim spowodowane jest względami szczególnymi; wielu z pośród pierwszych żołnierzy polskich nie widziało dotąd morza polskiego i budującego się portu i miasta. Nie widziało tego, o co walczyli oni sami i ich towarzysze. To też mimo pewnych trudności organizacyjno-komunikacyjnych i kwaterekowych, zjazd odbędzie się w najmłodszym polskim mieście, stawianem na piaskach nadmorskich, dzięki wysiłkom całego narodu.

Zjazd będzie jednodniowy. Rozpocznie się i zakończy w niedzielę, dnia 14 sierpnia r. b. Szczegółowy program zjazdu ustalony będzie w najbliższych dniach. Obejme on poza uroczystościami zjazdowymi szczegółowe zwiedzanie Gdyni i wyjazd uczestników na morze statkami.

Kierownictwo organizacyjne spoczywa na mocy decyzji zarządu głównego Zw. Legionistów w rękach komitetu organizacyjnego, na czele którego stoi dr. Wł. Działosz. Poza tem powołano do życia wojewódzki komitet pomorski z p. woj. Kiriłksem na czele, obywatelski komitet przy-

jęcia uczestników zjazdu, oraz komitet wykonawczy.

Min. Komunikacji zgodziło się uruchomić dla uczestników zjazdu cztery pociągi specjalne, które w dniu 13-ym sierpnia r. b. odejdą z Warszawy, Lwowa, Krakowa i Wilna do Gdyni, dokąd przybędą w dniu 14 sierpnia r. b. we wczesnych godzinach porannych. Odjazd pociągów nadzwyczajnych z Gdyni nastąpi w nocy z 14 na 15-go sierpnia. Z uwagi na trwający sezon kąpielowy w Gdyni i miejscowościach okolicznych, liczyć się należy z brakiem kwaterek i dlatego pozostawanie uczestników zjazdu w Gdyni wydaje się być niemożliwe.

Zgłoszenia uczestników przyjmują oddziały i okręgi Związku Legionistów Polskich, gdzie także udzielane są wszelkie bliźsze informacje.

Ulg kolejowe dla uczestników zjazdu przewidziane są w wysokości 50 proc. ceny biletu, w ten sposób, że przy wyjeździe do Gdyni opłaca się pełną cenę biletu, w drodze zaś powrotnej przejazd jest bezpłatny na podstawie ostemplowanych kart uczestnictwa, które wydawane będą tylko w Gdyni. Przejazd bezpłatny przyznany jest na podróż powrotną w III klasie pociągu osobowego, lub jednego z czterech pociągów nadzwyczajnych.

Skauci całego świata gośćmi Pomorza

Program Międzynarodowego Zlotu Skautów Wodnych nad Jeziorem Garczyńskim

MIĘDZYNARODOWY ZLOT SKAUTÓW WODNYCH zapowiada się niezmiernie interesująco ze względu na zapowiedziany liczny udział skautów wodnych zagranicznych, wśród których ostatnio zgłosili swój udział także skauci amerykańscy.

Międzynarodowy Zlot Skautów Wodnych, poprzedzony będzie WIELKIM ZLOTEM HARCERZY-ŻEGLARZY POLSKICH którzy ze wszystkich zakątków kraju zjadą drogą wodną na jezioro Garczyńskie na dzień 1 sierpnia, w którym to dniu przystąpią do budowy obozów.

Program zlotu polskiego jest następujący:

2-go sierpnia zakończenie budowy obozów i wieczorem wspólne ognisko. 3-go sierpnia uczestnicy zlotu przeprowadzą prace dla zlotu międzynarodowego a popołudniu odbędą się ćwiczenia na jeziorze. 4-go sierpnia przewidziana jest próbna defilada oraz dalsze ćwiczenia na jeziorze, o-

raz przegląd floty przez Naczelnika Głównej Kwatery. 5-go sierpnia odbędą się ćwiczenia i przygotowania do popisów na Zlocie Międzynarodowym. W tym też dniu przyjeżdżają już skauci zagraniczni.

6-go sierpnia odbędą się na jeziorze Garczyńskim próbne popisy flotyli harcerskiej oraz nieoficjalne otwarcie obozu złotowego.

7-go sierpnia zakończy się zlot polskich drużyn żeglarskich a rozpocznie się zlot międzynarodowy. Otwarcie odbędzie się bardzo uroczysto przy udziale przedstawicieli władz państwowych i harcerskich. Wieczorem zasiądą uczestnicy przy wspólnym ognisku powitalnym.

8-go sierpnia rozpoczną się zawody międzynarodowe na jeziorze Garczyńskim a 9-go sierpnia odbędzie się dalszy ich ciąg. Program tych zawodów wypełnia: wiosłowanie z przeszkodami, sygnalizacja, sztafety pływackie itd.

Mazur nie da się kupić

T. zw. „Mazurska Spółdzielnia Rolnicza” w Jansborku (Prusy Wschodnie) ogłosiła upadłość. Jest to epilog jednego z wielu odłamów akcji, jaką propaganda niemiecka przedsięwzięła na Pruskim Mazowszu w celach germanizacyjnych. „Mazurska Spółdzielnia Rolnicza”, będąca — mimo nazwy — instytucją niemiecką, została stworzona zapomocą udzielania kredytów, dostarczania maszyn i narzędzi rolniczych itd. Mimo subwencji, wynoszących setki tysięcy marek, spółdzielnia zbankrutowała. Jest rzeczą charakterystyczną, iż podczas gdy spółdzielnia niemiecka zbankrutowała mimo ogromnego poparcia rządu — spółdzielnia polskie, pozbawione wszelkich subwencji, rozwijają się bardzo dobrze.

Wielkie zainteresowanie wykładowcami międzynarodowymi w Gdyni

Wykłady międzynarodowe w Gdyni cieszą się coraz liczniejszą frekwencją, zarówno słuchaczy polskich, jak i zagranicznych. Przed kilku dniami przybyła specjalnie na wykłady wycieczka z Bułgarii w liczbie 40 osób.

Prelekcje na wykładach międzynarodowych odbywają się w języku polskim, bądź też w językach ojczystych profesorów zagranicznych, streszczane następnie w językach francuskim, niemieckim i czeskim. Dotychczas odbyły się już m. in. wykłady b. min. prof. Gliwica, b. min. prof. Michalskiego, prof. Biegeleisena, dr. Urbanka z Pragi, prof. Krbeka z Zagrzebia i in.

Sowiety interesują się Gdynią

Moskiewska „Prawda” wskazuje w jednym z ostatnich numerów na znaczenie strategiczne Gdyni oraz magistrali węglowej Śląsk-Gdynia i stwierdza, że niedawne strajki (?) robotników w Gdyni stanowią niebezpieczeństwo dla Polski w razie zbrojnego wystąpienia Polski wobec Rosji Sowieckiej, planowanego rzekomo przez Polskę.

Jak widzimy, zainteresowania Sowieców Gdynią posiadają swoiste zabarwienie...

Malowniczy zakątek pol. wybrzeża morskiego

Godną widzenia osobliwością są pieczary w Mechowej w okolicy Pucka. Na fotografii naszej widzimy fragment tego oryginalnego tworu geologicznego.

Na Helu niema wolnych mieszkań

Nadmorski Związek Turystyczny z siedzibą w Wejherowie komunikuje, że w obecnej chwili w miejscowości Hel na półwyspie niema ani jednego wolnego mieszkania, w innych natomiast miejscowościach na wybrzeżu i na półwyspie są jeszcze wolne miejsca.

Letnia kolonia akademicka

polsko-jugosłowiańska

W Kraljewicy na Adriatyku została otwarta kolonia letnia sekcji akademickiej Ligi Polsko-Jugosłowiańskiej w Bislogrodzie. Na kolonję ta wyjechała grupa akademików — członków sekcji w liczbie 30 osób.

Gdynia nad Bałtykiem — siła i duma Polski

Z okazji zlotu dzielnicowego Sokolstwa w Gdyni

W nr. 14 z dnia 14 lipca br. „Sokolski Głosnik”, organie Sokolstwa Królestwa Jugosławii, ukazał się jako echo pozłotowe Zlotu Sokolów w Gdyni artykuł wyprobowanego przyjaciela Polski i znawcy naszych stosunków profesora Uniwersytetu w Zagrzebiu Dr. Franc. Ilesica, który to artykuł w tłumaczeniu poniżej podajemy.

Wschodni Zlot Sokolów w Pradze zakończył się. Część Sokolów Czechosłowackich i Jugosłowiańskich udała się w gościnę do braterskich Sokolów polskich na ich zlot dzielnicowy do Gdyni, który się odbył dnia 10 bm. Odprowadzając ich myślałem w ich podróży przez Bratysławę, przez dzisiejszy Śląsk niemiecki, przez Poznań, Bydgoszcz i wzdłuż Wisły na północ. Nad ujściem Wisły leży Gdańsk — „wolne miasto”. Stare miasto handlowe, w którym witały nas rzeźby królów polskich, a którego mieszkańcy niemieccy robią stale demonstracje przeciw Polsce — na której wyjątkiem utrzymani są obecnie. Gdańsk jest związany z Polską: polityką zagraniczną, dyrekcją kolejową i częściowo pocztą i celami. Port gdański jest portem polskim. Gdańsk jest tak daleko „wolnem” miastem, że w niem Polacy nie są pewni swego życia i że w niem Hitler miał zamiar zainstalować swój główny obóz....

Czyż doprawdy Polska będzie wciąż zależna od sztykuł Gdańska.

Pociąg nasz ruszył z Gdańska (zauważyliśmy, iż tam dużo Polaków posiada swoje skrzynki pocztowe), a z prawej strony ukazało się nam morze Bałtyckie. Byliśmy jeszcze na terytorjum Gdańska. W Orlowie i Orłowej przypominamy sobie historję Polski.... Jeszcze trochę, a przed nami leży już szeroki Bałtyk — wielka zatoka między Gdańskiem i półwyspem Hel.... Jesteśmy na stacji Gdynia.

Więc to jest ta Gdynia, o której dzisiaj i u nas, dzięki Bogu, dużo się pisze.

Z prawej strony na dole znajduje się port handlowy, z lewej — port wojenny. Przed portem leżą wielkie gmachy z urządzeniami morskimi, trochę dalej — całe parki pociągów towarowych, z których się wyładują i wyladowują towary.

Ale zwiędźmy same miasto. Schodzimy ze stacji przez nadzwyczaj szeroką ulicę z lewej i prawej strony buduje się nowe ulice, niektóre szerokie i długie, mające charakter wielkomiejskich ulic, a ze wzgórz spoglądają na siłę i sławę lasy i piękne wille.

Twierdzą, że Gdynia posiada obecnie około 40 tys. mieszkańców.

Taką ją ujrzałem jeszcze w zeszłym roku: Widziałem ją również jeszcze wcześniej, bo 23-cim roku. Wtedy nie miałem jeszcze co o niej pisać. Była to zwyczajna wieś z kilku willami na wzgórzach. Portu wogóle jeszcze nie było — coś zaczęto budować. W ciągu 5 lat, Polska stworzyła sobie wielki port, któremu dała życie. **Całemu światu za imponował ten „amerykański” rezultat polskiej przedsiębiorczości.**

Gdańsk się skarży na konkurencję Gdyni, jaką mu Polska stworzyła swoim handlem. Polska jest w stanie utrzymać zarówno jak Gdańsk tak i Gdynię. W rzeczywistości Gdańsk rozkwitł dopiero obecnie w swym naturalnym połączeniu z Polską, gdy natomiast dawniej w swym nienaturalnym połączeniu politycznym z Niemcami był zaniedbany. Jednak honor i korzyść Polski wymaga tego, aby się stała niezależną od brutalnego nacjonalizmu niemieckich mieszkańców Gdańska.

Gdynia jest dumą Polski, ale również jest częścią jej siły. Tego, czego naszym portom nad Jadraniem brakuje, a mianowicie wolnej przestrzeni na składy, Gdynia ma w nadmiarze. Szeroka i głęboka kotlina, która się ciągnie od wybrzeża morskiego w głąb ziem kaszubskiej jest jakby stworzona na to, aby się stała dalszym ciągiem portu.

Polacy zdają sobie sprawę z tego, czem jest dla nich Gdynia. W tej kwestji oraz w kwestji Pomorza — w Polsce panuje jednomyślność. — WARA OD GDYNI I POMORZA!!

■ Obudźmy się i łączmy
Legjon Młodych
Okręg Pomorski ■

Przed wojną całe Pomorze Polskie było częścią Prus, lecz pomimo wszystkich wysiłków germanizacyjnych, Prusom nie udało się tej ziemi zniemczyć. Pomorze zawsze wybierało Polaków do parlamentu pruskiego. Polska pisarka Helena Duninówna ogłosiła w tych dniach zdarzenie, które miało miejsce przed wojną w Gdyni (wtedy oficjalnie nazywano ją Gdingen). Według słów pisarki dzieci bawili się w piasku na wybrzeżu morskiem, wykopały dół, napełniły go wodą i połączyły go rowkiem z morzem. „Co to ma być z tego?” zapytała pisarka. „Port” odpowiedzieli dzieci. „Jaki port?” — „Jako jaki? Polski port. Czyżby mógł być inny?...” Odpowiedzieli z dumą dzieci i ona wspólnie z nimi dopomagała im do budowy tego portu....

Dawne zabawy dzieci — przybrały rozmiaru męskiego czynu.

Gdynia jest jednocześnie miejscem kąpielowo-kuracyjnym, w ten sposób połączyła w siebie „utile cum dulci”, czyli korzystne z przyjemnym.

Była to ziemia słowiańska od dawien dawna, słowiańska jest i słowiańska pozostanie. Furor teutonicus przeszedł przez ziemię polską i złamał kark nad rzeczywistością, a teraz znów chciałby wpaść zbrojną pięścią i fałszywą dyplomacją to złupić.

Wszystkie siły niemieckie są zwrócone dziś przeciw Polsce, czy to w organizowanym „stahlhelme”, czy też „sturbataljo-

nach”, czy też przy zielonych stołach w Genewie lub Lozannie. „Drang nach Osten”, Niemcy zdają sobie dokładnie sprawę z tego, że gdyby uderzyli na Polskę — tem samem uderzyliby w całe Słowiaństwo.

Gdyby się im udało ich „Drang nach Osten”, to „Drang nach Süden” nie przedstawiałoby już wtedy wielkich trudności, tem bardziej, że znaleźliby sprzymierzeńca w naszym zachodnim sąsiedzie.

Oczy całego uświadomionego Słowiaństwa powinny być dlatego zwrócone na Polskę.... Tam się decyduje przyszłość nas wszystkich!

Czechosłowacka Praga tę prawdę coraz bardziej rozumie, a my musimy zrozumieć i my Słowianie.

Sokolskie uroczystości w Pradze musiały być zakończone w Polsce, gdyż tam jest ostoja Słowiaństwa....

W GDYNI NA GÓRZE KAMIENNEJ JEST TWIERDZA SŁOWIAŃSTWA NAD BAŁTYKIEM.

Ten głaz niech będzie ostoją! Ten pochód Sokolstwa Czechosłowackiego i Jugosłowiańskiego w Gdyni niech mu doda niezłomnej siły. Czechosłowacja niema morza i zwrócona jest na południe na nasz Jadrany, a na północ na Bałtyk Polski. Nasze Słowiańskie Trójprzymierze! — temi myślami patrzmy dziś na Gdynię.

(—) Dr. Fran. Ilesić, Zagreb.

Rolnicy pamiętajcie o składkach ubezpieczeniowych!

Wobec szalejących w ostatnich czasach burz z piorunami, które spowodowały tak liczne na Pomorzu pożary, przypominamy wszystkim tym, którzy zalegają ze składkami ognio-

wemi, aby je natychmiast uiścili.

W przeciwnym bowiem razie, o ile w chwili pożaru składka nie będzie

zapłacona, narażą się na niepewne szkody, gdyż w myśl obowiązujących przepisów nie jest Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń w Toruniu zobowiązane do wypłaty odszkodowania pogorzelowego, jeżeli pogorzelca zalega ze składką w chwili pożaru.

Wycieczki z całego kraju ciągną nad polskie wybrzeże

W czasie od dnia 6 maja do dnia 21 lipca rb. Nadmorski Związek Turystyczny zarejestrował 159 wycieczek w liczbie 13,043 osób.

Wszystkie wycieczki zwiędziały Gdynię, niektóre półwysp Hel, większość zwiędziała całe wybrzeże. Poniższy spis wycieczek jest dowodem, iż wybrzeże ściągą młodzież i starszych z całej Polski. Wybrzeże zwiędziały w tym czasie następujące wycieczki: II gimnazjum T. Z. S., Gimnazjum w Chelmży, Szkoła Rolnicza Średnia z Czerniewic, Koło słuchaczy weterynarii z Warszawy, Szkoła ekonomiczna Lwów, Akademicy z Warszawy, LOPP Częstochowa, Szkoła techniczna z Brześcia, Akademicy z Jugosławii, Koło inżynierów z Warszawy, Kolejowe przysposobienie z Krakowa, Instytut nauk handlowo-gospodarczych Wilno, Wyższy kurs nauczycielski Warszawa, Gimnazjum sióstr Najsw. Rodziny z Nazaretu Kalisz, Szkoła podof. artyl. Toruń, Żeńska szkoła przemysłowo-lesna — Łomża, Męska szkoła przemysłowo-lesna — Łomża, 1 Gimnazjum żydowskie Łódź, Seminarjum nauczycielskie Mława, Gimnazjum żeńskie A. Walickiej Warszawa, Szkoła ćwiczeń seminarjum nauczycielskiego Zgierz, Seminarjum Grodno, Państw. gimnazjum żeńskie Król. Jadwigi Pabjanice, Szkoła powszechna Nr. 3 Warszawa, Szkoła powszechna Nr. 7 i 9 Toruń, Kurs gospodarstwa domowego Pleszew, Państw. gimnazjum im. Wyspiańskiego Mława, 7 klasowa szkoła powszechna Piątek pow. Jęczyński, Miejska szkoła pracy Łódź, Państw. seminarjum nauczycielskie męskie im. St. Konarskiego, Gimnazjum Płock, Wycieczka szkół powszechnych Grudziądz, gimnazjum Landau Warszawa, Szkoła powszechna Nr. 176, Państw. gimnazjum ochroniarskie Warszawa, Gimnazjum Spółnia Warszawa, Szkoła powszechna Nr. 191 Warszawa, Państw. gimnazjum Pabjanice, Gimnazjum z Warszawy, Gimnazjum Aba Łódź, Państw. gimnazjum Mława, Państw. gimnazjum Chojnice, Gimnazjum męskie z Pułtusa, Szkoła powszechna żeńska Mińsk-Mazowiecki, wycieczka szkoły krajoznawczej z Rogóna, wycieczka szkoły

krajoznawczej Siemianowice, Społeczne polskie gimnazjum męskie Łódź, Państw. seminarjum Stary Sącz, Państw. seminarjum żeńskie Opatówek, Wycieczka krajoznawcza Augustów, Szkoła powszechna Nowe, Szkoła powszechna Nr. 8 Mława, Wycieczka szkolna Włocławek, Gimnazjum matemat.-przyrodnicze Poznań, Państwowa szkoła przemysłowo-handlowa Poznań, Szkoła powszechna Nr. 192 Warszawa, Zjazd K. K. O. (wycieczka czeska i jugosłowiańska), Zjazd Geodezyjni, Zlot młodzieży szkół średnich (z całej Polski), Zjazd restauratorów z Pomorza, Państw. seminarjum nauczycielskie Nieszawa, Państw. seminarjum Wymyslin, Związek Strzelecki Warszawa, Gimnazjum państwowe, Szkoła zawodowa Łódź, Publiczna szkoła powszechna Świecie, Szkoła powszechna Nr. 84 Warszawa, Państw. seminarjum im. E. Orzeszkowej Warszawa, Szkoła powszechna Nr. 14 Warszawa, Państwowe seminarjum nauczycielskie Białystok, Szkoła powszechna Poznań, Szkoła powszechna Białystok, Gimnazjum sióstr Urszulanek Lublin, Szkoła wydziałowa Grudziądz, Państw. seminarjum Jędrzejów, Seminarjum naucz. Pabjanice, Koed. szkoła wydziałowa Strzelno, Szkoła powszechna Nr. 16 Warszawa, Szkoła Wydziałowa Czerek, Szkoła powszechna Nr. 133 Warszawa, Państw. seminarjum nauczycielskie Nieszawa, Gimnazjum żeńskie Warszawa, Szkoła Handlowa Stow. Kupc. Polskich Mława, Szkoła powszechna Nr. 24 Warszawa, Seminarjum nauczycielskie Włocławek, Gimnazjum Łódź, Seminarjum żeńskie Grodno, Seminarjum naucz. Rużany, Szkoła powszechna Warszawa, Szkoła powsz. Dobrze pow. Mińsk Mazowiecki, Szkoła wydziałowa Poznań, Szkoła powszechna Rybnik Górny Śląsk, Gimnazjum Wadowice, Gimnazjum Lublin, Seminarjum żeńskie Gorlice, Gimnazjum Warszawa, Kurs Bibliotek dla nauczycieli z Pomorza, Szkoła powszechna Łódź, Szkoła powszechna Sopiexyno pow. Morski, Szkoła powszechna Dziemięzno pow. Kartuzy, Szkoła powszechna Warszawa, Szkoła powszechna Warszawa. Szkoła powszechna

118 miejscowości górnośląskich

bojkotuje towary gdańskie

Jak już donosiliśmy, społeczeństwo polskie w 92 miejscowościach województwa śląskiego opowiedziało się jednomyślnie za bojkotem leżnictwa i udrówek gdańskich, przeciwko wyjazdowi wycieczek polskich do Gdańska i za powstrzymaniem się od zakupu towarów firm gdańskich.

Akcja bojkotu nie zamknęła się w granicach tej imponującej swymi rozmiarami liczby. Ostatnie dni przyniosły dalszy rozrost akcji, która objęła 26 nowych miejscowości, a wśród pomniejszych gmin również miasta Cieszyń i Lubieniec. Na terenie Cieszyzna imieniem społeczeństwa bojkot zadeklarowały Z. O. K. Z., Związek Samodzielných Rzemieślników i Przemysłowców, Inwalidzi Wojenni, Weterani, Związek Powstańców Górnośląskich oraz rezerwiści i b. wojskowi. Na terenie Lublińca akcję bojkotu Gdańska proklamowały Z. O. K. Z., Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży żeńskiej, Harcerstwo, Stowarzyszenie Polek, Związek b. Marynarzy, Powstańcy, Towarzystwo Polek, Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej Męskiej, Pracownicy Pocztowi, Inwalidzi Wojenni, Straż Pożarna, Uchodźcy, Towarzystwo Robotnicze pod opieką św. Józefa, Towarzystwo Samodzielných Kupców i Klub Sportowy „Polonia”.

Pozatem ze względu na różnice przekonañ politycznych, opowiedziało się za bojkotem Gdańska społeczeństwo powiatu katowickiego w gminach: Bytków, Kłodnica i Wełnowiec, z powiatu tarnogórskiego: Sucha Góra, Kozłowa Góra i Repty Nowe, z powiatu rybnickiego: Świerklany Górne, Jankowice, Kokoszycy, Czernica, Radlin, Biertułtowy, Skrzyszów, Łaziska, Łyski i Paniowy, w powiecie pszczyńskim: Poręba, Kosztowy, Podlesie, Jankowice i Mokre, pozatem w powiecie świętochłowskim: Godula, a w powiecie cieszyńskim Strumięń.

Preznt wujaszka Sama dla Pięknej Heleny

Stany Zjednoczone zgodziły się na zawieszenie spłaty długu greckiego, którego płatność wypadła pierwszego lipca, na okres 2-ech i pół lat.

Selegramy

ostatniej chwili

„Nie ja zamordowałem -
lecz jakieś fatum“

Rozprawa przeciw mordercy prezydenta Francji

Paryż, 26. 7. (PAT). Na wczorajszej rozprawie przeciwko mordercy prezydenta Francji Gorgulowi po odczytaniu aktu oskarżenia przewodniczący Dreyfuss zwrócił się do publiczności ze słowami: „Rozprawa powinna odbyć się w całkowitym spokoju. Jest to jedyny sposób złożenia holdu obywatelowi, którego utracił Francja.“ Przewodniczący omawia następnie przeszłość oskarżonego, jego studia medyczne, wstąpienie do armii, udział w wojnie. Gorgulow przerywa, wyjaśniając, że nie pozostawał nigdy w stosunkach z bolszewikami, lecz układał się z włościanami, nie mieszał się jednak do polityki, sympatyzował z Kiereńskim, socjalistą i patriotą, jak również z socjalizmem. Na oświadczenie przewodniczącego, iż świadek Lazarew zeznał, że oskarżony jest czekistą, Gorgulow odpowiada, że świadek jest prowokatorem i agentem monarchistów. Poza to przewodniczący przypomina szereg skarg kobiet, które zeznały, że pod pretekstem pomocy lekarskiej Gorgulow dopuszczał się skandalicznych praktyk. Gorgulow oświadczył, iż są to wymysły monarchistów. Przewodniczący przechodzi następnie do kwestji „partji zielonej“. Gorgulow natychmiast rozwija swój rękopis i zwracając się do publiczności mówi z emfazą „Francjo, o słuchaj mnie, Francjo“. Przewodniczący stanowczo przywołuje go do właściwego tematu. Gorgulow opowiada, że podczas przechodzenia przez granicę bolszewicy strzelali i zabili jedną kobietę, jemu zaś udało się przedostać do Warszawy, gdzie spotkał demokrate Borysa Sawinkowa, pracował razem z nim, jednak władze polskie odmówiły pozwolenia na pobyt Sawinkowa. Gorgulow zeznał, że założył „Zielony Związek“ sam i nazywał się apostołem swej idei, zebrał 30 stronników, lecz wkrótce porzucił ich, gdyż go zdradzali, tak iż pozostał sam dla wykonania zamachu, jak apostoł. Przewodniczący przystąpił następnie do omówienia pobytu Gorgulowa we Francji. Po przybyciu do Francji umieścił w jednym z dzienników anons, na który zgłosiła się Anna Geng, obecna żona obywatelka szwajcarska (było to już czwarte małżeństwo Gorgulowa). Anna Geng wniosła w posagu 40 tysięcy franków, co pozwalało na życie bez trosk. Oskarżony przerywa, zaznaczając, że wydawał pieniądze na cele polityczne; oraz na grę w kasynie — wtrąca przewodniczący. Wogóle stwierdzono, iż przegrał 10 tysięcy franków w kasynie.

Po przybyciu 4 maja do Paryża Gorgulow włóczył się po ulicach, wreszcie wszedł do katedry Notre Dame. Tu Gorgulow znowu przerywa, zaznaczając, iż chciał się pomodlić za swoją ideę, potem przybył do pałacu Rotschilda, gdzie odbywała się wystawa książki. Po przybyciu prezydenta Gorgulow dał kilka strza-

łów. Gorgulow twierdzi, że sobie niczego nie przypomina, nie wie dlaczego przyniósł ze sobą tak duży zapas amunicji.

Strzelił raz, broń była automatyczna, następne strzały nie były kierowane jego wolą. Twierdzi, że miał jedną tylko myśl w mózgu, że działał jak automat, poświęcił życie. Jakiś głos szeptał mu, że należy tak uczynić, a potem umrzeć, wreszcie mówi, że nie on zamordował, lecz jakieś fatum, którego był narzędziem. Dodaje, że nie jest faszystą, lecz demokratą i republikaninem. Przewodniczący przerywa pytaniem, kiedy powziął zamiar zamordowania prezydenta. Gorgulow odpowiada, że na kilka dni przed zamachem, mianowicie

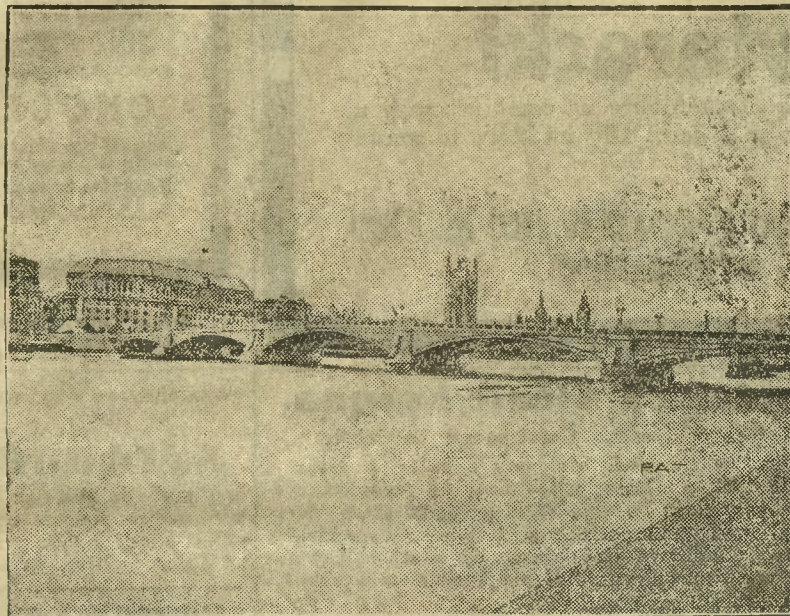
gdy przeczytał w pismach, że prezydent weźmie udział w wystawie w pałacu Rotschilda. Powziął wówczas myśl zamordowania prezydenta, który „współpracuje“ z Ligą Narodów przeciwko Rosji.

Rozprawa trwa.

Proces Gorgulowa
potrwa 3 dni

Paryż, 26. 7. (PAT). Wczoraj o godz. 13 rozpoczął się proces Gorgulowa, zabójcy prezydenta Doumera. Proces potrwa 3 dni. Na rozprawie obecna jest wielka ilość adwokatów oraz zgórą stu dziennikarzy francuskich i zagranicznych.

Nowy most w Londynie

W dniu 19 bm. odbyło się w Londynie otwarcie i oddanie do użytku publicznego nowego wybudowanego na Tamizie mostu, t. zw. mostu Lambeth. Otwarcia mostu dokonał król w obecności kilkuset tysięcy tłumów ludności Londynu. Budowa tego mostu trwała 3 lata. Koszta budowy wynosiły milion funtów szterlingów. Prześla nowego mostu budowane są ze stali, i opierają się na 5-ciu podstawach granitowych. Most ten stanął na miejscu dawnego mostu Lambeth, o którym już Dickens twierdził, że należy do najbrzydszych mostów na świecie. Na zdjęciu naszym widzimy nowy most z widokiem na Westminster.

Wybitny amerykańkanin
o sytuacji Starego Świata

Nowy Jork, 26. 7. (PAT). Były sekretarz stanu, a obecnie sędzia Trybunału Międzynarodowego w Hadze Frank Kellog przybył na lato do Stanów Zjednoczonych i na zapytanie dziennikarzy, witających go na przystani oświadczył m. in. co następuje:

Problemy Europy są przedewszystkiem natury gospodarczej. Nastrojów wojennych w Europie nie zauważyłem. Ludzie zdają tam sobie sprawę, że ponowna wojna oznaczałaby ostateczną ruinę świata. Państwa europejskie wiedzą, że zaprowadzenie jaknajdalej idącej

oszczędności jest rzeczą konieczną. Sądzę, że i my w Ameryce powinniśmy robić to samo. Ale dotychczas nie zauważyłem żadnego zdecydowanego posunięcia w tym kierunku. Położenie ekonomiczne Stanów Zjedn. jest zdrowe. Bołazki nasze wynikają z tego, że przez szereg lat wyrzucaliśmy pieniądze przez okno. Europa rozumie potrzebę oszczędności, a państwa tamtejsze uważają, że częściowe rozwiązanie oszczędność tę im ułatwi. W możliwość wojny w Europie nie wierzę.

Kpt. Bajan — drugim na meatingu
w Zurychu

Zurych, 26. 7. (PAT). Na międzynarodowym meatingu lotniczym w jeździe eskadr wojskowych pierwsze miejsc zajęła Szwajcaria i Danja, drugie — Szwajcaria, trzecie Szwajcaria, czwarte — Francja. Przybycia kapitana Orlińskiego należy spodziewać się dziś rano.

Zurych, 26. 7. (PAT). W locie dookoła Alp w meatingu lotniczym pierwsze miejsce zajął Chinticz (Jugosławia) w czasie 68,38 minut, drugie miejsce — kpt. Bajan 71,10, trzecie Burkhard (Szwajcaria) 71,23. Kapitan Orliński uszkodził w Salzburgu aparat przy lądowaniu.

Dalaj Lama na froncie
chińskim

Moskwa, 26. 7. (PAS). Z Szanghaju donoszą, że Dalaj Lama przybył na front chińsko-tybetański, obierając główną kwatery w Czen-Du w prowincji Czuan Ban. Tybetańczycy czynią energiczne przygotowania wojenne do ofensywy. Oddział kawalerji w liczbie 2 tys. wkroczył w głąb prowincji Tsin-Hai.

Ciężka choroba wybitnych
meźów stanu
Austrii

Wiedeń, 26. 7. (PAT). Dwaj wybitni meźowie stanu, ks. Seipel i dr. Schober złożeni są ciężką chorobą. Ks. Seipel cierpi na chorobę płucną. Leczenie jest utrudnione z powodu cukrzycy. Lekarze zalecili ks. Seipelowi pozostać w łóżku, a władze kościelne pozwoliły na odprawianie mszy w pozycji siedzącej. Dr. Schober cierpi na wadę serca. Po ostatnim ataku sercowym, jaki miał miejsce przed kilku dniami nastąpiła poprawa w stanie zdrowia dr. Schobera.

Na marach powraca
do ojczyzny

Londyn, 26. 7. (PAT). Agencja Reutersa donosi, iż zwłoki króla Manuela zostaną przewiezione do Portugalji na pokładzie krążownika angielskiego „Conrad“, który rząd Wielkiej Brytanji oddał do dyspozycji rządu portugalskiego.

Samolot Hasnera
urałowany

Genoa, 26. 7. (PAT). Statek „Escambia“, który wyłowił samolot Hasnera, wyruszył z portu Pensacola dnia 1 bm. i za 10 dni oczekiwany jest w Genui. O ile wiadomo samolot został znaleziony w dobrym stanie. Właściciel statku komandor Rosasco zażądał przez radio szczegółów wyłowienia samolotu.

Modły o powodzenie
naszych olimpijczyków

Nowy Jork, 26. 7. (tel. wł.) Na półmetku podróży morskiej naszych olimpijczyków w szóstym dniu pobytu na „Pułaskim“ odbyła się rano uroczysta msza św. na intencję powodzenia naszych zawodników na igrzyskach olimpijskich w Los Angeles. Na mszy św. obecni byli wszyscy olimpijczycy w strojach reprezentacyjnych z generałem Ruppertem na czele. Na dwa dni przed ukończeniem podróży odbył się wieczór kapitański. Przy deserze przemówił kapitan okrętu Knoetgen, składając sportowcom życzenia sukcesów. Odpowiedział gen. Ruppert, dziękując kapitanowi, załodze i obsłudze „Pułaskiego“ za zyciliwość. W ostatnim dniu podróży odbyła się na okręcie dziękczynna msza św. za szczęśliwie odbytą podróż.

We Francji założona
została drużyna
„Cracovia“

We Francji w miejscowości Lens założona została polska drużyna piłkarska Cracovia.

Nowy klub rozegrał pierwsze dwa spotkania, bijąc Wartę z Noyelles 5:1 (2:0) i przegrywając z Rapidem z Ostricourt 1:2 (1:2).

Sensacyjny najazd
białych ciał
na Nowy Jork

Nowy Jork, 26. 7. (PAT). W tych dniach spadła na Nowy Jork chmura białych motyli nocnych. Cmy te leciały chmurą tak gęstą, że na przestrzeni kilku kilometrów przysłaniały światło jak gęsta śnieżyca i utrudniały posuwanie się na przód samochodom.

U trumny „króla
Rzymu“

Z okazji setnej rocznicy śmierci syna Napoleona ks. Reichstadtu odbyły się w kościele Kapucynów w Wiedniu podniosłe uroczystości. Delegacja francuska złożyła wielki wieńiec u trumny „króla rzymskiego“. Także burmistrz miasta Ajaccio przesłał wieńiec z czerwonymi różami i napisem: „Burmistrz Ajaccio — synowi Napoleonowi“.

Onegdaj odbyła się po raz pierwszy uroczysta msza święta, odprawiona za duszę ks. Reichstadtu. W nabożeństwie wzięło udział około 150 osób. O godz. 10 odbyła się następnie uroczystość w kolonii francuskiej. Poselstwo francuskie reprezentował profesor Dunan. W uroczystości tej wzięło udział około 600 osób z francuskiej kolonii w Wiedniu oraz przedstawiciele arystokracji austriackiej.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lemowej . . . 0,25 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . 1,50 zł
na drugiej i trzeciej stronie 1 zł — w tekście . . . 0,60 zł
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenie skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersze m/m na stronie 7-lemowej . . . 15 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 50 fen.
Przy sądowym śledzeniu należności rabat upada. Dla wszelkich spraw
spornych właściwe są Sady w Toruniu. Za terminowy druk przepisane
miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Słowackiego 19/21
Red. odpowiedzialny na Bydgoszczy Józef Dobroszański Mostowa 6
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann,
Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiad. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Władysław Kawatowski
Inowrocław, Rynek 25.
Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz, Józef Stanach, Rynek 10/11.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwa: „Dzień Pomorski“, „Dzień Bydgoski“, „Gazeta Morska“,
„Dzień Grudziądzki“, „Dzień Kaszubski“,
„Dzień Kujawski“
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A.
w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi:
w ekspedycji miejscowych agencji . . . 3 — zł
z odnośnikiem do domu w Toruniu . . . 3,40 zł
przez pocztę z odnośnikiem . . . 3,36 zł
poś opaska . . . 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . . 2,50 zł przez chłopca . . . 2,30 zł
z odbieraniem w administracji wprost gd 2, zagranicą 4 gd . . . 7 — zł
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie stralki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie piśmie-
PRENUMERATA „DNIA KUJAWSKIEGO“ miesięcznie w administracji 2,70 zł — na pocztach już z odnośnikiem 3,27 zł
miesięcznie 3,09 zł